

מולד לחודש
אדר א': מאנטאג
(יום ב') 11:57 PM
מיט 15 חלקים

בשראו 'כעצם השמים לטוהר' היה זה כבר כשנאגלו, ואם כן, מדוע ראו או ש'תחת גליו' כמעשה לבנות הספיד? כדי ליכזר את צרתן של בני ישראל בגלות?"

וישבו, "הוראה לומר בזה שזאת כדי ללמד את בני ישראל שיראו ש'תחת גליו' (של 'אלוקי ישראל') כמעשה לבנות הספיד, וכעצם השמים לטוהר" אודות ענין 'נזשא בעול עם חבירו' להצטער בצרות ולשמוח בשמחתו."

וענין זה מצניח אצל גדולי ישראל, וכמוסופר אודות הנאזר 'איס ולמן מלצר זצ"ל', שכאשר נכנס אליו נכדו ר' שניאור קוטלר זצ"ל כדי להיפרד ממנו לפני נסיעתו לחתונתו, ליווהו החוצה וידד אותו שתי מדרגות ותיכף חזר לאחוריו ונפרד ממנו לשלום ולא ליווהו יותר, וכששאלוהו מדוע לא ליווה את נכדו יותר, השיב: הנה בגמרא מסופר על רב זירא שהשתבח בעצמו באומרו 'מימי לא ששתי בתקלת חבירי' (מגילה כ"ח), והנה יש להבין, הכיזר יש להשתבח בזה שאינו 'אוכי' ביותר וש' בתקלת חבירו, אלא מוכרח שכונות דבריו היא שלא הייתי יכול לשמוח בשמחתי הפרטית כאשר חבירי נתקל ושדיו בצער' כי נשאתי בעול עמו, והנה עכשיו שצאיצא ללוות את נכדי הנוסע להתחתן, נזכרתי בכל אותם היחידים שנהרגו בשואה ולא זכו לראות את נכדיהם נכנסים לחופה, ועל כן לא 'ליוויתי' את נכדי יותר משתי מדרגות כדי להשתתף עי' די כך בצערם של כל אלו היהודים שלא זכו לכך ולשאת בעול עמם.

בראתי יצר הרע ובראתי לו
תורה תכלית

~ 34 MARINER WAY MONSEY NY 10952 ~

TORAH TAVLIN™

MONSEY
EDITION

שבת קודש פרשת משפטים
CHPATIM ... FEBRUARY 2. 2019
 הדלקת נרות שבת - 4:55 | זמן קריאת שמע / מ"א - 9:02 | זמן
 זמן לתפילות מנחה גדולה - 12:40 | שקיעת החמה שבת קודש -

טיב התבלין
 מית וחסיד רבי מנחם מענדל פון סאטמאר שטאט איר שיער שטעט וואסער שוויק
כי תפגע שור אייך או חמרו תקה השב תשיבנו לו וגו'
 (בגד) - קירוב רחוקים והדורות במפגעי בוולת
 אנה ראי כלל אחד לבחון את עצמי אחי פעולה ביכולתו לעשות כדי לחזק
 רכישם כשולות, כי אף שאין ביכולת כל אחד לעסוק בכל עניני קירוב בכל זאת
 שגם לכל אחד כשרונות לקרב, זה בכה וזה בכה, ואם לא לעוברי עבדות גמרים או
 חלשים שבמחנה וכדומה, ואם רק יהיה ברצונו ויהיה לבו פתוח להשפיע ידאה
 הדבר הוא ביכולתו, ויבנה לבנות את הרבים **היה' רבי ונולד קידוש צו' נדר פעם**
 מרחקים לעיר לזאנאן לתקופה בת כמה שנים לשמש שם כרב, ושאלתי אותו מה
 אה על ככה לעזוב מקום מגוריו בעיר הקודש, מקום שהיא מלאה עם חכמים וסופרים,
 בה היה רגיל לבלות ימיו על התורה ועל העבודה, ולנדרדד למקום זה, מקום שלא הכיר
 עולם, וגם אנשיה לא היו כל כך חזקים בתורה ומצוות, לתלמי סבירני כי שמה היה
 זקוק לך ממון והוכרח לעשות צעד קשה מעין זה, אל פלילאית ענה לי, שלא כך היה
 עשה, אלא מאי? כי טרם נסע לשם הומינו אותו לאיזה אסיפה, שמטרתה היתה
 יצור את הנאספים לפעול למען הרוחניות של הכולת, אל תחזיק טובה לעצמך?
 קראו מארגני האסיפה, וכן הראוי שאנשים תלמידי חכמים אשר דרכי העבודה
 אחד להם, וגלוי לפנינו מסילות העבודה אשר דרכם יכול כל בר ישראל להתעלות
 להתדבק בקונו, שאינלו מארם על אחדים שמשום מה לא זכו לכך, אכן המשך ר'
 נולד, שנתעוררת מדבריהם, ולא עברו כמה ימים, ובאו והציעו לי לנדרדד לאותו מקום
 שגם, כדי להפיץ בקרב בני המקום אור הדורות, ולכן נענית לזה, ממעשה זה רואים
 נו מסודת למען הכולת מה, ת"ח עצום שכל מחותנו היה תורה, נטל ביום מן הימים

מאצרותנו של המציד
 בית דוד שלם מפיל שלמים סוד מפורסם בקרב בית שמש
 ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנות הספיר וכעצם
 השמים למוחר (כד-י) - בעניין 'נושא בעול עם הכהיר'
 אלתא בפרקי דבי אליעזר (סוף פרק מ"ח) 'דבי עקיבא אומר, נוגש' פתנה היו
 כין לבישראל לעשות תוכן לבנים 'כאשר בהיות התבן' הגם שעכשיו הם
 בן, והיו בני ישראל משועשעין (אסופים) את הקש במדר, ועומסין אותו במחמיריהם. הם
 שידים וכוונותיהם ובני וכוונות בניהם וכוונותיהם, והקש של המדר היה נוקב את
 קביהם וזמם היה יוצא ומתבוסס בחומר. רחל בת בנו של שותלח היתה דרה ללדת
 משה בחומר עם בעלה וצא הולד מתוך מעיה אל תוך החומר ונודך עמו, וצעקה
 וילתה צעקתה לפני כסא הכבוד, ויד מיכאל המלאך ועשה ממנו לבניה והעלהו לפני
 סא הכבוד. ובענין זה פרש"י "ממעשה לבנות הספיר, היא היתה לפניו בשעת השעבוד,
 די לכוור את צרתן של בני" שהיו משועבדים במעשה לבנים וכעצם השמים למוחר,
 שנגנאלו היה אור החרדה לפניהם. וכן תרגם ביונתן, "היו תמן ריבא מפנקתא
 ובעתא, ואפלת יתי עובדא ואפיתבש עט שינא ... ואתקניה גלוגדת תחות אנפירין
 מדי' ולמא, וזיה דו כעובד אבן טבא, והי תרקוף שפר שמאי דו הינן ברידן מן ענניא."
 והקשה ב"חכמה מוסר' (להסבא מקלם' וצל' חלק א' מאמר א' עמ' ג'), "הנה"

תלמוד תורה כנגד כולם - **The Greatest Mitzvah of All (113)**
Kavod HaTorah: Standing Up For Osei Mitzvah. Last week we started the topic mentioned in *Bavli* (1) and *Yerushalmi* (2) about standing up for people who are performing a *mitzvah*. The classic examples mentioned in *Talmud*, *Rishonim* and *Poskim* are of people who bring *Bikkurim* to *Yerushalayim*, those who carry the coffin of a dead person to burial, and the *K'vater* (one or more people who carry the baby into the room) at a *Bris Milah*. The *Gemara* in *Kiddushin* (33a) uses the term, חביבה מצוה, *chaviva mitzvah* - beloved and precious is the performance of a *mitzvah* while it is being performed, as the basis for its reasoning.
Which Mitzvos? There are some obvious questions one could ask. Why don't we stand up every time someone walks by wearing *Tefillin* or *Tzitzis*? If two students walk by talking in learning, must we stand up for them? Maybe we should stand up for someone on the way to say *Krias Shema*, or to put *Tzedaka* in a *pushka*! If we did, we will have to spend much of our time in *shul* standing up again and again. The **Noda B'Yehudah** (3) answers that this obligation is only by a *mitzvah* that comes up from time to time, and cannot be made up later if missed. This gives a certain *חביבה* (affection) to the *mitzvah*. However, there seem to be *Poskim* that do not agree with the *Noda B'Yehudah*. The **Pischei Teshuva** (4) quotes from the **Yad Eliyahu** (5) that we have to stand up for a *Gabbai Tzedaka* when he goes around collecting money for charity. Typically, this work is not done from time to time, but rather quite often, and still he holds that we must stand up for him. This is also the opinion of the **Ben Ish Chai** (6). These *Poskim* seem to argue on the *Noda B'Yehudah*, and if so, the obvious questions in the previous paragraph need an answer.
Another Possible Explanation. It seems to this writer that another explanation might be suggested as to the nature of which *mitzvos* require one to stand for those performing a *mitzvah*. For

... **אומר**

R' Yonason Eibeschutz ז"ל (Tiferes Yonason) would say:
 “הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך” - *Klal Yisroel* is protected by
 an angel to watch over them. However, when a person is traveling,
 tells Moshe, ‘I am sending a *malach* to guard you - ב'דרך' - b

Rabbi Eli Mansour *shli'u'a* (The Daily Halacha) would say: "ורפא ירפא" - The *Gemara* (*Berachos 60a*) comments: "Rabbi Yehoshua ben Levi says: 'The Holy One, blessed be He, teaches us the proper perspective we must have toward illness. One who takes ill can and must go to a doctor, and to the best doctor available. It is a foolish process of medical treatment that he loses sight of the fact that he is in the first place. Although we must consult with physicians, it is Hashem calling upon us to examine ourselves and see where the illness lies.'"

A Wise Man would say:
Printed By: Mailway Services,
Serving Mosdos and Businesses
Worldwide Since 1980
(1-888-Mailway)

Don't wish your life
Dedicated in Memory
of Moshe Spilman ז"ל
לעו"נ ר' משה ז"ל בן מנחם
שפילמן * כב אב * תשצב ז"ה

**KEEP the power of your mouth
with respectful T'fila -together!**

* 2,045+ verifiable signatures * 855.400.5164 * www.kvodshomayim.org

הַלְכָה מֵאֵת מוֹה"ר בְּרוּךְ הִירֶשְׁפֶּלֶךְ שְׁלִיט"א
ראש כולל עשרת חז"ם ברוך קליבלנד הי"ס

those *mitzvos* that naturally require moving around or walking, *Chazal* obligated those nearby (within 4 *Amos*) to stand. Walking is not an inherent part of the *mitzvah* of *Torah* study. One can learn wherever he is, and when circumstances create the need for him to walk, he can continue doing the *mitzvah* "ובלכתך בדרך". The same with *Tefillin* and *Tzitzis*. One can fulfill them wherever he is, and if he happens to walk, the *mitzvah* still applies. However, in our case of *Osei Mitzvah*, it refers to the kinds of *mitzvos* that usually necessitate walking around on foot, and in those cases, *Chazal* required standing up for those doing them. This might not fully answer all the questions, but it is a start! I saw a quote from **R' Chaim Kanievsky *shlit'a***, that there might be an obligation to stand up for the student who goes around at the end of a *Yeshivah* day collecting and replacing the *seforim* on the shelves. This would be in accordance with what we just suggested here.

בין הרייזים - תבלין מדרג דיונים
The Big Fish: Chulin 67b - תנאי ר' יוסי אמר ליתן דג מותר הוא
 Rav Yosi says that the *Livyasan* is kosher. Of course, it's kosher, cries the **Maharsha!** *Chazal* tell us that in the future, *Hashem* will serve the *Tzaddikim* from the flesh of the *Livyasan*! Rather, Rav Yosi's intention is to clarify that the *Livyasan* is actually a fish - and not a sea creature!
 The **Aruch LaNer** asks: At the end of *Sukkah*, *Chazal* state that in the future, *Hashem* will use the skin of the *Livyasan* to make a *sukkah* for *Tzaddikim*. How can this be? Skin of an animal is *posul* for *schach* (אינם גידולי קרקע). Rather, it doesn't mean a *sukkah* for the *Yom Tov* of *Sukkos* but instead a *sukkah* for shade. Based on this, the **Aruch LaNer** has a problem with the *nusach* of the *tefillah* many say when they leave the *sukkah* for the final time: איזה לשנה הבאה לישיב בסכת - how can we say "next year" at this time, if it will be *Chag Sukkos* and the *Livyasan* is *posul*? He says the *nusach* quoted in the **Rema** (תרס"ו) does not have the words "לשנה הבאה" for this reason! Surprisingly, the *gematria* of ליתן (496) is equal to "והסכת".

הוא הית

ected through the power of *Torah* learning. They do not need healing, his *Torah* learning weakens (*Medrash*). Thus, *Hashem* cause that is when you will actually need protection.”

And here we learn that a physician is permitted to cure.’ Chazal illness, namely, that it is an act of G-d. Of course, one who available. however, one must not become so caught up in the that it is the Almighty Who brought the illness upon him in the whooves us as well to approach the illness as a signal from where is room to improve and which flaws need correction.”

Wish you were better at life?"
KEEP the power of your mouth
with respectful T'fila -together!
 verifiable signatures * 855.400.5164 * www.kvodshomayim.org

יֵאלֹהֵהֶםשְׁפָמִים אֲשֶׁר תֵּשִׁים לִפְנֵיהֶם וְגו' (כא-א)

An *Agunah* (woman whose husband refused to divorce her) asked a renowned *Rosh Yeshivah* for his help in procuring a *get* (Jewish divorce) from her husband. The man was making her life miserable and she did not know where to turn. The *Rosh Yeshivah* sent her to the great *Posek* and *Rosh Yeshivah* of *Torah Vodaath*, **R' Chaim Yisroel Halevi Belsky z"l**, who listened to the circumstances and immediately agreed to help. He contacted the husband and tried to talk sense into him. The man was obstinate and unyielding. He refused to listen to the renowned *Rav*. He decided, contrary to *halacha*, to take his grievances to a secular court. R' Belsky again tried to talk him out of it but it was to no avail.

At the hearing, the judge perceived correctly that the goal of the other side was to discredit R' Belsky, and upon his lawyer's request, allowed the *Rosh Yeshivah* to sit outside the courtroom while the other side made their shameful claims. All their arguments were rejected except for one: "Your honor," they asked, "why must the Jewish court be involved in this case at all? It can be dealt with just as well - if not better - in a secular court!"

In the courtroom, R' Belsky's imposing figure stood out among the various participants. When it was his turn to speak, he explained, "Your honor, I understand why this question bothers you. After sitting in your courtroom I can say that you are an outstanding judge. In fact, it is people with your intelligence and integrity that we need to serve as judges in America's courts. However, there is one problem. When it comes to bringing our cases to secular courts, our hands are tied. We live according to our holy *Torah*, and the *Torah* states clearly that when two Jews have a dispute, they must bring their case before a Jewish court so that it will be resolved according to Jewish law. We are not permitted to bring matters before a secular court, no matter how intelligent, capable, and honest the judges of that court might be."

... אשר בחר בנביאים טובים

מִקֵּץ שִׁבְעַת שָׁנִים תִּשְׁלַח אִישׁ אֶת אָחִיו הָעֶבְרִי אֲשֶׁר יִמְכַּר לָךְ (יִרְמִי' ל"ד)

The Sefas Emes, R' Yehuda Aryeh Leib Alter ז"ל observes that there is an interesting correlation between the Land of Israel and freeing of slaves. He explains that many numbers have great significance in the *Torah*, and in *Parshas Mishpatim*, the *mitzvah* of *Shmitta* and the *mitzvah* of freeing

The **Zohar** compares the Jewish soul to *Eretz Yisroel*. Just as the land cannot be subjugated permanently to any human being, a slave can only be beholden to the One and only Creator of the Universe. The laws of *Shmitta* and the Jewish slave, follow immediately after the incredible events of *Matan Torah* to show that the *Torah* implanted within every Jewish person the innate tendency to accept no master upon himself other than *Hashem*. While a Jew can become a slave, that condition exists only temporarily, for deep down, every Jew is beholden to the true Master of the World, *Hashem*.

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM R' CHAIM YOSEF KOFMAN

The first *sedra* after *Matan Torah* is *Mishpatim*, which discusses the laws of *bein adam l'chaveiro*. The question was asked why *Choshen Mishpat* (which deals with these laws) was moved from first to last place. It should have remained the first section of *Shulchan Aruch*, in order for people to learn to give in and compromise for peace. The **Satmar Rebbe z"l** answered that since it teaches us that litigants should seek a compromise in order to establish peace, the *Rabbanim* did not want to put *Choshen Mishpat* first so we should think that we can compromise in all cases of *halacha*. Yes, in *Choshen Mishpat* we learn to make a *p'shara*, but this approach to *shalom* is fitting only in money matters - but when it comes to *mitzvos Hashem*, compromise does not exist! *Choshen Mishpat* was moved to the end, after *Orach Chaim*, in order to avoid this mistake.

משל למה הדבר דומה

The man explained that he feels it is useless for him to learn *Gemara*. Everyone in the *shiur* understands and many even ask questions. Yet he does not understand anything.

R' Chaim explained that the reason a Jew understands *Gemara* is because *Hashem* is our personal teacher, as we say in *Birchas HaTorah*, "המלמד תורה לעמו ישראל". However,

דרגה יתירה

Rashi explains that "עור פקחים" means, "Even if one is wise in Torah and accepts a bribe, he will become deranged, forget his studies, and lose his eyesight." We see that in order to establish true judgment, it is absolutely forbidden for a judge to take a bribe. This does not only refer to money, but even a bribe of words is forbidden. This includes accepting any type of favor and the Gemara gives examples: Putting out one's hand to help another cross a bridge (or a street) would be considered a "bribe" and would render the recipient invalid to judge the case of the one who helped him! Another example is a man who was sitting and judging a case when a feather fell onto his head. Another man came along and removed it. The first man asked him what he was doing there and he answered that he came to *Beis Din* and would like him to judge his case. The first man answered that he cannot render judgment in this case. These situations seem so insignificant; such small acts of kindness couldn't possibly carry so much weight that they would be considered bribery for a judge. And yet, says **R' Avraham Pam ז"ל**, we see how our great Sages had such appreciation for even the tiniest favor. When someone does a small act of kindness, it makes an impression - but only on someone who doesn't believe that he **DESERVES** everything. When a person feels that everything is coming to him then he will not appreciate anything and will never be happy! The recipe for misery is to take everything for granted, and the recipe for joy is gratitude. We are all recipients of so much kindness from all the people around us, and certainly from *Hashem*! If we could learn to truly feel gratitude in our hearts for the smallest things, we could completely upgrade our happiness in life! Let us learn from the laws of judges to become people who judge everything with appreciation - even the smallest things that people do for us. Let us feel and show *hakaras hatov* and become truly happy people.

The man converted and began to excel his studies!

But if we are not careful how we speak, says the *Menoras HaMaor*, then people will think that we didn't stand at *Har Sinai*. Because whoever stood at *Har Sinai* became purified and speaks differently. He speaks with nobility and modesty and certainly not inappropriately (or with insensitivity).

**פאן דע וועלספרינגס
ו' גוטמאן - ראמאט שילאמו**

ישחוד לא תקח כי השחוד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים (בג-ה)